

Finansdepartementet

Pressehefte

Statsbudsjettet 2019

Finansdepartementets pressemeldinger i forbindelse med fremleggelse av Statsbudsjettet og Nasjonalbudsjettet 2019

Innhold

Pressemeldinger:

Et budsjett for flere i jobb, et bærekraftig velferdssamfunn og et tryggere Norge	Side	2
Nøkkeltall i Nasjonalbudsjettet 2019	Side	4
Reversering av avgiftsøkningen på sjokolade- og sukkervarer	Side	6
Lavere eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom	Side	7
Endrede skatteregler for tips	Side	8
Satsen på selskaps- og personskatt reduseres til 22%	Side	10
Tiltak mot overskuddsflytting og skattetilpasning	Side	11

Faktaark:

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2019	Side	13
Avgiftsforslag for mer miljøvennlig transport	Side	18
Statens inntekter og utgifter	Side	20
Hovedtall for norsk økonomi og i statsbudsjettet	Side	23

Pressemelding

Nr.: 38/2018
Dato: 08.10.2018
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Et budsjett for flere i jobb, et bærekraftig velferdssamfunn og et tryggere Norge

– Det går godt i norsk økonomi. Bedriftene investerer mer og stadig flere kommer i jobb, over hele landet. Vi bruker de gode tidene til å sikre et bærekraftig velferdssamfunn og et tryggere Norge, sier finansminister Siv Jensen (Frp).

Omstillingen av norsk økonomi må fortsette, slik at vi når klimamålene og får flere ben å stå på i fremtiden.

– For å sikre fortsatt vekstkraft i økonomien, blir den ansvarlige linjen i finanspolitikken videreført. Dette er et budsjett som er tilpasset den økonomiske situasjonen og som gjør Norge tryggere og sterkere, sier finansministeren.

Når det går godt i økonomien, er det riktig å holde igjen i finanspolitikken og legge til rette for at størstedelen av de nye arbeidsplassene kommer i private bedrifter. Statsbudsjettet for 2019 har en nøytral virkning på norsk økonomi. Bruken av oljeinntekter utgjør 2,7 prosent av Statens pensjonsfond utland.

Regjeringen har prioritert vekstfremmende skatte- og avgiftslettelser også i budsjettet for 2019, og satsingen på kunnskap, samferdsel, helse og et godt tjenestetilbud i kommunene fortsetter.

– Vi gir familier og bedrifter større økonomisk frihet ved å redusere skatter og avgifter. Slik blir det også mer attraktivt å skape arbeidsplasser og mer lønnsomt å jobbe. Vi bygger vei og jernbane i et høyt tempo, og vi satser på forskning, innovasjon og kompetanse. Vi gjør hverdagen enklere for folk flest, samtidig som vi styrker konkurransekraften og legger til rette for omstilling til et grønnere, smartere og mer nyskapende næringsliv, sier finansministeren.

I Jeløyerklæringen varslet regjeringen tiltak for å få flere tilbake i jobb og bedre integrering i det norske samfunnet. I budsjettet blir inkluderingsdugnaden trappet opp, og det blir satt av mer penger til integreringsløftet.

– Vi må bruke de gode tidene til å få flere inn i det norske arbeidslivet nå som bedriftene etterspør flere ansatte. Samtidig må vi gi målrettet hjelp til de familiene som sliter med svak økonomi. Derfor ønsker regjeringen å øke bostøtten og gi gratis kjernetid i barnehagen til flere lavinntektsfamilier, sier finansministeren.

Regjeringen prioriterer også tiltak som gjør Norge tryggere.

Langtidsplanen for Forsvaret følges opp med store investeringer og høyere ambisjoner for Hæren og Heimevernet. I tillegg styrkes Politiets sikkerhetstjeneste, politiets arbeid med objektsikring og det blir bygget nytt beredskapssenter. Regjeringen foreslår også å bevilge midler slik at politiet kan ansette flere nyutdannede fra Politihøgskolen og øke innsatsen mot gjeng- og ungdomskriminalitet.

– Med dette styrker vi tryggheten i folks hverdag og bedrer beredskapen, sier Jensen.

– Et tryggere Norge handler også om gode velferdsordninger. Derfor investerer vi i sykehus, raskere behandling og bedre eldreomsorg. Vi forbedrer velferden ute i kommunene og styrker det sosiale sikkerhetsnettet ved å prioritere rusomsorg, psykisk helse og innsats mot fattigdom.

Vår trygghet skapes også utenfor Norges grenser.

– Vi foreslår et høyt nivå på målrettet bistand, blant annet til kampen mot marin forsøpling. På den måten bidrar Norge til både utvikling og stabilitet i verden, og til at vi løser felles globale utfordringer, sier finansministeren.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 37/2018
Dato: 08.10.2018
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Nøkkeltall i Nasjonalbudsjettet 2019

Tilbakeslaget som fulgte i kjølvannet av oljeprisfallet i 2014 er over, og økonomien er inne i en oppgangskonjunktur. Veksten er nå høyere enn sin langsiktige trend, og er ventet å gå videre opp neste år. I Nasjonalbudsjettet 2019 anslås fastlandsøkonomien å vokse med 2,3 prosent i år og 2,7 prosent neste år.

Arbeidsmarkedet er i klar bedring, og arbeidsledigheten er kommet godt ned over hele landet. Sysselsettingen øker markert. Nå øker andelen av befolkningen i arbeidsdyktig alder som jobber. Økningen kommer etter at sysselsettingsandelen har falt i flere år. I Nasjonalbudsjettet for 2019 anslås arbeidsledigheten å avta fra 3,8 prosent i år til 3,7 prosent neste år.

Statsbudsjettet for 2019 har en nøytral virkning på norsk økonomi. Bruken av oljeinntekter holdes uendret som andel av fastlandsøkonomien og anslås til 231,2 milliarder kroner i 2019, målt ved det strukturelle, oljekorrigerende budsjettunderskuddet. Det tilsvarer 2,7 prosent av den anslåtte kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året.

Tabell: Noen økonomiske hovedstørrelser i Nasjonalbudsjettet 2019

	2017	2018	2019
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge ¹	2,0	2,3	2,7
Sysselsetting, personer ¹	1,1	1,6	1,3
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)	4,2	3,8	3,7
Strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd, mrd. 2019-kroner	226,4	226,7	231,2
Budsjettimpuls ²	0,2	-0,1	0,0
Uttak fra SPU ³	2,9	2,6	2,7

¹ Prosentvis volumendring fra året før der ikke annet er angitt.

² Strukturelt, oljekorrigert underskudd i prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge. Endring fra året før i prosentenheter.

³ Strukturelt, oljekorrigert underskudd i prosent av kapitalen i Statens pensjonsfond utland (SPU) ved inngangen til året.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Pressemelding

Nr.: 39/2018
Dato: 08.10.2018
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Reversering av avgiftsøkningen på sjokolade- og sukkervarer

Regjeringen foreslår at avgiftsøkningen på sjokolade- og sukkervarer reverseres. I tillegg vil det bli satt ned et utvalg som skal vurdere både denne avgiften og avgiften på alkoholfrie drikkevarer.

– Avgiften på sjokolade- og sukkervarer er ikke godt nok utformet. Hvilke produkter som er omfattet og ikke kan fremstå som vilkårlig. Denne utfordringen ble forsterket da avgiften ble økt som en del av budsjettforliket i fjor, fordi det økte skillet mellom produkter som er avgiftspliktige og andre lignende produkter som ikke er avgiftspliktige, sier finansminister Siv Jensen (Frp).

Regjeringen foreslår å reversere avgiftsøkningen til prisjustert nivå for 2017. Dette vil også gjøre det mindre lønnsomt med grensehandel og netthandel fra utlandet av avgiftsbelagte produkter.

Regjeringen vil også sette ned et utvalg, hvor næringen vil bli invitert til å delta.

– Vi ønsker at utvalget ser nærmere på avgrensningene i sjokolade- og sukkervareavgiften, og samtidig vurderer om det er mulig å endre utformingen av både denne og avgiften på alkoholfrie drikkevarer, slik at de kan bli mer treffsikre virkemidler i helse- og ernæringspolitikken, sier finansministeren.

Pressemelding

Nr.: 40/2018
Dato: 08.10.2018
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Lavere eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom

Regjeringen foreslår å redusere maksimal eiendomsskattesats for bolig- og fritidseiendom fra 7 til 5 promille med virkning fra og med 2020. Regjeringen foreslår samtidig at eiendomsskattegrunnlaget ikke skal kunne overstige 70 prosent av markedsverdien.

– Vi ønsker at flest mulig skal få lavere eiendomsskatt i årene som kommer. Med endringene vi foreslår, vil mange kommuner måtte sette ned eiendomsskatten. Det håper vi bolig- og hytteeiere vil merke, sier finansminister Siv Jensen (Frp).

Regjeringen foreslår også at det skal bli obligatorisk for kommunene å bruke SSBs boligverdier når de skal beregne eiendomsskattegrunnlaget for bolig.

– I dag bestemmer kommunene selv om de vil bruke SSBs boligverdier eller egne lokale takseringer når de regner ut grunnlaget for eiendomsskatt. Vi mener alle kommuner bør bruke samme metode, fordi det gir en likebehandling av boligeierene uavhengig av hvor de bor, sier finansminister Siv Jensen.

På fritidsboliger eksisterer det ikke enhetlige fritidsboligverdier. Inntil videre vil disse derfor fortsatt måtte takseres lokalt.

Regjeringen har allerede begrenset hvor mye eiendomsskatt kommunene kan pålegge næringsliv og innbyggere. Eiendomsskatten på «verk og bruk» fases ut fra 2019. Fra samme tidspunkt kan kommuner som innfører eiendomsskatt, kun kreve inn én promille av skattegrunnlaget det første året. Dette er en halvering fra dagens nivå. Kommunene kan fra 2019 heller ikke øke satsen med mer enn én promille i året, mot to promille i dag.

Pressemelding

Nr.: 41/2018
Dato: 08.10.2018
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Endrede skatteregler for tips

– Regjeringen mener arbeidstakerne bør få samme rettigheter til sykepenger og pensjon fra folketrygden uavhengig av om de får betalt i form av tips eller ordinær lønn. Derfor foreslår vi å endre skattereglene for tips, sier finansminister Siv Jensen (Frp).

Regjeringen vil pålegge arbeidsgivere plikt til å innrapportere tips. De vil også måtte foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift for tips på samme måte som for ordinær lønn.

Tips er skattepliktig etter dagens regler også, men i praksis blir den ikke skattlagt. Det skyldes at arbeidsgiverne ikke har plikt til å innrapportere tipsen de ansatte mottar.

– Ved å behandle tips som annen lønn får vi et mer moderne og ryddigere arbeidsliv, og vi styrker arbeidstakernes rettigheter, sier finansministeren.

Innføring av nye rutiner for innrapportering vil ha noen praktiske konsekvenser for arbeidsgiverne, men fra nyttår blir det innført nye bokføringsregler som gjør at arbeidsgiver uansett må holde oversikt over mottatt tips. Regjeringen mener derfor at det er et godt tidspunkt for endring.

– Når tips blir innrapportert av arbeidsgiver, bidrar vi også til likebehandling av lønn mellom ulike bransjer. Dessuten blir det enklere for den enkelte arbeidstaker å etterleve skatteplikten, sier finansminister Siv Jensen (Frp).

En alminnelig plikt til å betale arbeidsgiveravgift for tips vil fjerne dagens konkurransevridning i favør av bransjer hvor tipsing er utbredt. Det vil gi likere skattevilkår for bruk av arbeidskraft, bedre fordelingen av ressursene mellom bedrifter og dermed bidra til høyere verdiskaping for samfunnet.

Endringsforslagene har vært på høring tidligere i år. Høringen viser at det er bred prinsipiell enighet om at tips bør behandles likt som annen lønn. Flertallet av høringsinstansene, deriblant LO og Fellesforbundet, støtter endringene.

Pressemelding

Nr.: 42/2018
Dato: 08.10.2018
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Satsen på selskaps- og personskatt reduseres til 22%

Regjeringen foreslår å redusere selskaps- og personskatten fra 23 til 22 prosent i 2019.

– Regjeringen gir skattelettelser som fremmer sparing og investeringer, og dermed gjør økonomien mer vekstkraftig. Når vi senker skattesatsene for personer og selskap blir det mer lønnsomt å investere i norske arbeidsplasser, vi gir familier større økonomisk frihet og gjør det mer attraktivt å jobbe, sier finansminister Siv Jensen (Frp).

Satsen er tidligere gradvis redusert fra 28 prosent i 2013 til 23 prosent i 2018.

Den internasjonale utviklingen med økt kapitalmobilitet og skattetilpasninger over landegrensene taler for at selskapsskatten bør reduseres ned mot nivået til våre nærmeste handelspartnere.

– Det må ikke bli en konkurranseulemppe å være lokalisert i Norge. Andre land setter også ned satsen på selskapsskatt. Til tross for at denne regjeringen har redusert nivået år for år, har vi fortsatt den høyeste selskapsskatten i Norden, sier finansministeren.

Skattereduksjonen på alminnelig inntekt blir delvis motvirket av økt trinnskatt, men samlet sett blir marginalsattesatsen på arbeidsinntekt redusert for de aller fleste.

Regjeringens forslag innebærer at samlede netto skatte- og avgiftslettelser under denne regjeringen er om lag 25 milliarder kroner.

– En vanlig familie med to fulltidsinntekter vil med dette forslaget betale over 11 000 kroner mindre i skatt til neste år enn i 2013. Det bedrer velferden både for fellesskapet og den enkelte. Når du får bestemme over en større del av din egen inntekt, blir det attraktivt å jobbe litt mer, sier finansministeren.

Se også faktaark om regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2019.

Pressemelding

Nr.: 43/2018
Dato: 08.10.2018
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Tiltak mot overskuddsflytting og skattetilpasning

Regjeringen foreslår å endre rentebegrensningsregelen for å motvirke konkurransevridende overskuddsflytting. I tillegg forslås det endringer i skattereglene som bestemmer når selskap skal anses hjemmehørende i Norge, for å hindre skattetilpasninger.

Rentebegrensningsregelen skal motvirke at flernasjonale konsern reduserer skatten i Norge ved å plassere uforholdsmessig mye gjeld i norske selskap.

– Flernasjonale selskap kan flytte overskudd ut av Norge og dermed betale mindre skatt. Slik flytting uthuler skattegrunnlaget i Norge og gir norske selskaper en urettferdig konkurranseulempe. Når vi gjør det vanskeligere å tilpasse seg på denne måten, styrker vi både konkurranseevnen til norske bedrifter og skattegrunnlaget vårt. I tillegg bidrar vi til å bevare legitimiteten til skattesystemet, sier finansminister Siv Jensen (Frp).

Norge har i dag en regel som begrenser fradrag for renter betalt til nærstående långiver for selskap med høye rentekostnader. Fradraget blir avskåret dersom selskapets netto rentekostnader overstiger 25 prosent av en skattemessig resultatstørrelse (EBITDA), og et minste terskelbeløp på 5 millioner kroner.

Flernasjonale konsern kan også redusere skatten ved å plassere uforholdsmessig stor andel av konsernets gjeld til uavhengige långivere i normalskatteland, slik som Norge. Derfor foreslår regjeringen at også fradrag for renter betalt til uavhengige parter skal kunne avskjæres for selskap som inngår i konsern.

– Forslaget er viktig for Norges oppfølging av OECDs anbefalinger om tiltak mot overskuddsflytting og uthuling av grunnlaget i selskapsskatten, sier finansminister Siv Jensen, og viser til det såkalte BEPS-prosjektet («Base Erosion and Profit Shifting») i regi av G20 og OECD, sier finansministeren.

Som følge av EUs skatteomgåelsesdirektiv innfører nå flere EU-land lignende regler for å begrense muligheten for rentefradrag i selskap.

Terskelbeløpet i den nye regelen heves til 25 millioner kroner i netto rentekostnader. Konsern som samlet har rentekostnader lavere enn 25 millioner kroner i Norge, omfattes derfor ikke av endringen. For at regelen ikke skal ramme ordinære låneforhold, foreslår regjeringen også en ny unntaksregel som skjermer selskap med en egenkapitalandel som er lik eller høyere enn egenkapitalandelen i konsernet globalt.

For at målet på egenkapitalandel skal være egnet, må det utføres nærmere justeringer av regnskapsstørrelsene. Unntaksregelen kan anvendes av det enkelte selskap eller alternativt på «nasjonalt nivå», ved at en måler egenkapitalandelen samlet for norske selskap i konsernet. Unntaksregelen innebærer blant annet at helnorske konsern alltid får fullt fradrag for renter til eksterne, for eksempel renter på banklån. I rent norske konsern er det ikke risiko for overskuddsflytting gjennom strategisk plassering av gjeld innad i konsernet.

– Et høyt terskelbeløp og en unntaksregel basert på egenkapital gjør at regelen blir målrettet mot selskap der det er risiko for overskuddsflytting gjennom høye rentefradrag, sier Jensen.

Finansdepartementet anslår at forslaget på kort sikt vil øke skatteinntektene med 600 millioner kroner.

– På lengre sikt er tiltaket et viktig bidrag for å sikre skattegrunnlaget og for å gi likere konkurransevilkår mellom nasjonale og flernasjonale selskap, sier finansministeren.

Regjeringen foreslår også å styrke skattereglene som bestemmer når selskap skal anses hjemmehørende i Norge, i tråd med anbefalingene fra Skatteutvalget. Formålet med endringene er å motvirke skattemotiverte tilpasninger og å sikre at selskap med tilstrekkelig tilknytning til Norge anses hjemmehørende her og blir alminnelig skattepliktige. Forslaget innebærer at selskap stiftet i Norge, og utenlandske selskap med reell ledelse i Norge, i utgangspunktet anses skattemessig hjemmehørende i Norge. Selskap hjemmehørende i et annet land etter skatteavtale, skal likevel ikke anses hjemmehørende i Norge.

Tiltakene mot overskuddsflytting og uthuling av skattegrunnlaget som fremmes i 2019-budsjettet er en del av oppfølgingen av regjeringens forslag til skattereform gjennom Meld. 4 (2015–2016) (Skattemeldingen) og enigheten på Stortinget om skattereform fra mai 2016.

Faktaark

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2019

I Statsbudsjettet 2019 foreslår regjeringen nye skatte- og avgiftslettelser på til sammen om lag 1,1 milliarder kroner påløpt og om lag 1,7 milliarder kroner bokført i 2019.

Redusert skatt på inntekt

Regjeringen foreslår en videre reduksjon av skattesatsen på alminnelig inntekt for selskap og personer til 22 prosent i 2019. Satsen har tidligere blitt redusert fra 28 prosent i 2013 til 23 prosent i 2018. Forslaget er i tråd med enigheten i skattereformen, som innebar at ytterligere reduksjoner av skattesatsen vurderes i lys av den internasjonale utviklingen. Norge har fortsatt den høyeste selskapsskattesatsen i Norden, og flere land rundt oss setter ned satsene.

Petroleumsskatten og grunnrenteskatten for vannkraft justeres innenfor en provenynøytral ramme. Skattesatsen på overskudd i finansnæringen holdes på 25 prosent. Oppjusteringsfaktoren for aksjeutbytte mv. i alminnelig inntekt økes fra 1,33 til 1,44, slik at den samlede marginals-katten på utbytte opprettholdes omtrent på 2015-nivå når en ser selskapsskatt og personlig utbytteskatt i sammenheng.

Marginals-kattesatsen på lønn foreslås redusert for de aller fleste inntektsnivåer fra 2018 til 2019. Dette skjer ved at satsene i trinnskatten økes mindre enn reduksjonen i satsen på alminnelig inntekt. Satsene i trinnskatten foreslås økt med mellom 0,5 og 0,9 prosentenheter. Med dette forslaget følger regjeringen opp målsettingen fra skattemeldingen om å redusere marginals-katten med minst 0,8 prosentenheter.

Dagens skatteregler for forsikrings- og pensjonsforetakene gir lav beskatning i bransjen. Skadeforsikringsforetakene får fradrag for avsetninger til fremtidige utbetalinger som trolig ikke vil påløpe. Regjeringen foreslår at det skal gis fradrag for visse regnskapsmessige balansestørrelser, slik at fradraget svarer til sannsynlige fremtidige kostnader. For livsforsikrings- og pensjonsforetakene har utilsiktede skattemessige asymmetrier ført til lite skatt og store fremførbare underskudd. Regjeringen foreslår endringer som fjerner disse effektene. Forslagene er en innstramming som gir et bokført proveny på 1 milliard kroner i 2019 og 3 milliarder kroner i 2020.

Lettelser i formuesskatten og eiendomsskatten

Regjeringen foreslår å øke verdsettelsesrabatten i formuesskatten for aksjer, driftsmidler og tilordnet gjeld til 25 prosent. Rabatten ble innført i 2017 og økt til 20 prosent i 2018, i tråd med enigheten om skattereform på Stortinget.

Regjeringen foreslår også å øke bunnfradraget i formueskatten til 1,5 millioner kroner. For ektepar vil bunnfradraget bli 3 millioner kroner.

Regjeringen foreslår å redusere den maksimale satsen for eiendomsskatt fra 7 til 5 promille. I tillegg blir det obligatorisk for kommunene å bruke formuesgrunnlagene som beregningsgrunnlag for bolig. Den obligatoriske reduksjonsfaktoren som skal begrense skattegrunnlaget, settes til 30 prosent av formuesgrunnlaget for både bolig og fritidsbolig.

Avgifter

Regjeringen foreslår å redusere elavgiften med ett øre per kWh ut fra prisjustert sats.

Regjeringen foreslår å reversere økningen i sjokolade- og sukkervareavgiften tilbake til prisjustert nivå for 2017. I tillegg vil det bli satt ned et utvalg som skal vurdere både denne avgiften og avgiften på alkoholfrie drikkevarer.

Regjeringen foreslår flere endringer som forsterker klima- og miljøinnretningen av avgiftssystemet:

- Avstandsdifferensiering for flypassasjeravgiften, med høyere sats for reiser ut av Europa og lavere sats for reiser innenriks og i Europa. Det tas sikte på iverksettelse fra 1. april 2019.
- Ytterligere miljødifferensiering av engangsavgiften for motorsykler.
- Avvikling av særfordelen i CO₂-komponenten i engangsavgiften for drosjer. Dette gir sterkere insentiv til å anskaffe mer miljøvennlige biler også i drosjevirkksomhet.
- Innføring av vrakpantavgift for lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogner.

Regjeringen foreslår å utsette omleggingen til ny målemetode for beregning av utslipp fra nye biler (WLTP) til 2020. Dette innebærer at engangsavgiften skal beregnes på bakgrunn av NEDC-baserte CO₂-verdier også i 2019.

Regjeringen tar sikte på å innføre merverdiavgiftsfritak for e-bøker og e-tidsskrift fra 1. juli 2019. Regjeringen kommer tilbake med et konkret forslag i Revidert nasjonalbudsjett etter at det har vært på høring og er avklart med EFTAs overvåkingsorgan (ESA).

Regjeringen foreslår ingen endringer i avgiftsfritaket for varesendinger fra utlandet med verdi under 350 kroner, men vil heller følge med på utviklingen i EU. EU har vedtatt å avvike sitt avgiftsfritak fra 2021 og vil fra samme tidspunkt ha på plass en elektronisk innrapporteringsløsning.

Andre forslag

Regjeringen foreslår også:

- Å øke grensen for skattefavorisert sparing til pensjon for selvstendig næringsdrivende.
- Ny lovbestemmelse som regulerer den skattemessige behandlingen av implementeringseffekten banker mv. får av den nye regnskapsstandarden IFRS 9.
- Felles beløpsgrense i reisefradraget for arbeids- og besøksreiser innenfor og utenfor EØS-området.
- Å lukke ordningen med skattebegrensning ved liten skatteevne for nye brukere.
- Å pålegge arbeidsgiver å innrapportere, foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift for lønn i form av tips.
- Å redusere overkompensasjonen for de skattefrie satsene ved dekning av merkostnader på dagsreiser innenlands.
- Å lønnsjustere personfradraget.
- Å holde enkelte beløpsgrenser nominelt uendret. Dette gjelder blant annet fagforeningsfradraget, kilometersatsene i reisefradraget, foreldrefradraget, den skattefrie nettoinntekten og formuestillegget i skattebegrensningsregelen, særskilt fradrag i Finnmark og Nord-Troms, jordbruksfradraget, fisker- og sjømannsfradragene og maksimal årlig sparing med BSU.
- Å sette beløpsgrensen for skattefrie ansatterabatter til 7 000 kroner, samt til 200 kroner for skattefri overtidsmat.
- Å endre ordningen med aksjesparekonto slik at utsatt beskatning også omfatter utbytte fra aksjer og fondsandeler.
- Å øke satsen i produktavgiften på førstehåndsomsetning av fisk fra 2,3 til 2,4 prosent.
- Å øke omsetningskravet for biodrivstoff.
- Å trappe opp veibruksavgiften på LPG til 40 prosent av veibruksavgiften på bensin. Dette er i tråd med Stortingets plan om gradvis opptrapping til full veibruksavgift i 2025.
- Å utvide redusert sats i elavgiften til å omfatte småskala LNG-produksjon mv.
- Å flytte avgiftssatsene i nummeravgiften fra nummerforskriften til særavgiftsvedtaket, samt prisjustere den fra 2009 til 2019 som for andre særavgifter.
- Å redusere overprisede gebyrer på rettsområdet.
- Å innføre en sektoravgift for kontroll og sporing av tobakksvarer.
- Å øke sektoravgiftene for Petroleumstilsynet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

Se Prop. 1 LS (2018–2019) Skatter, avgifter og toll 2019 for nærmere omtale av forslagene.

Se også pressemeldinger for utdyping av enkelte forslag.

Anslåtte provenyvirksomheter av skatte- og avgiftsopplegget for 2019. Negative tall betyr lettelsener. Anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for 2019. Millioner kroner

	Påløpt	Bokført
Skatt på inntekt for personer	-619	-485
Redusere satsen på alminnelig inntekt for personer til 22 pst., inkl. justert utbytteskatt ¹	-11 460	-9 170
Øke trinnskatte ²	10 580	8 465
Redusere skattefrie satser ved kostdekning på dagsreiser innenlands	80	65
Justere reisefradraget. Utgifter til bom og ferge inngår i øvre tak	15	12
Lukke ordningen med skattebegrensning ved liten skatteevne for nye brukere.....	0	15
Pålegge arbeidsgiver å innrapportere, foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift for tips.....	350	280
Sette beløpsgrenser for ansatterabatter til 7 000 kr og for overtidsmat til 200 kr	-160	-128
Lønnsjustere personfradraget.....	-90	-75
Øke grensen for skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende	-80	-65
Videreføre satser og beløpsgrenser nominelt, inkl. samspill og avrundinger	146	116
Formuesskatt	-690	-550
Øke rabatten for verdsettelse av aksjer og driftsmidler (inkl. næringsseiendom) til 25 pst. Øke bunnfradraget til 1,5 mill. kroner.....	-690	-550
Næringsbeskatning	1 650	450
Redusere satsen på alminnelig inntekt for selskap til 22 pst.....	-2 700	0
Justere petroleumsskatten provenynøytralt ³	0	0
Justere skatten for vannkraft provenynøytralt ⁴	0	0
Øke finansskatten ved at skattesatsen på overskudd i næringen holdes på 25 pst.....	700	0
Endre rentebegrensningsregelen.....	600	0
Endre hjemmehørendebegrepet.....	50	0
Skattlegge forsikrings- og pensjonsforetak.....	3 000	1 000
Ny regnskapsstandard for banker og finansforetak fra 2018 - økte fradrag (engangseffekt).....	0	-550
Miljø- og bilavgifter	295	271
Øke omsetningskravet for biodrivstoff.....	235	215
Øke veibruksavgiften på LPG	2	2
Avvikle særfordelen for drosjer i CO ₂ -komponenten i engangsavgiften	18	17
Legge om flypassasjeravgiften provenynøytralt	0	0
Legge om engangsavgiften for MC i miljøvennlig retning	0	0
Innføre vrakpantavgift for lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogner.....	40	37
Andre avgifter og toll	-1 661	-1 397
Reversere avgiftsøkningen på sjokolade- og sukkervarer til (prisjustert) 2017-nivå	-1 000	-900

Redusere elavgiften med 1 øre per kWh.....	-650	-490
Utvide redusert sats i elavgiften for produksjon og omforming av energi.....	-20	-15
Inflasjonsjustere nummeravgiftene.....	4	4
Forbedre tollpreferansene for de nest fattigste utviklingslandene (GSP+-landene).....	0	0
Oppjustere reduserte satser pga. svak krone ⁵	5	4
Sektoravgifter og overprisede gebyrer.....	-29	-26
Redusere overprisede gebyrer	-80	-77
Øke sektoravgifter for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	29	29
Øke sektoravgift for Petroleumstilsynet.....	7	7
Ny sektoravgift – kontroll av tobakksvarer	15	15
Samlede nye skatte- og avgiftslettelser i 2019	-1 054	-1 737
Virkning av vedtak ifm. Nasjonalbudsjettet 2018	-125	-2 157
Virkning av vedtak ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2018.....	-72	-63
Samlede foreslåtte og vedtatte skatte- og avgiftsendringer i 2019	-1 251	-3 957

¹ Oppjusteringsfaktoren for utbytte økes fra 1,33 til 1,44.

² Trinnskattesatsene for 2019 settes til 1,9 pst. i trinn 1, 4,2 pst. i trinn 2, 13,2 pst. i trinn 3 og 16,2 pst. i trinn 4. Skattefradraget for pensjonister er justert for å opprettholde innslagspunktet for å betale inntektsskatt for pensjonister.

³ Målt som nåverdi av fremtidige skatteinntekter er endringen provenynøytral. Provenyet reduseres med 150 mill. kroner påløpt og 75 mill. kroner bokført i 2019. Overføringen til Statens pensjonsfond utland reduseres tilsvarende. Handlingsrommet i budsjettet for 2019 påvirkes dermed ikke av denne endringen.

⁴ Økt grunnrenteskattesats gir et merproveny på om lag 305 mill. kroner påløpt i 2019, bokført i 2020. Virkningen er provenynøytral når dette ses i sammenheng med redusert sats på alminnelig inntekt for vannkraftnæringen.

⁵ De reduserte satsene må ikke være lavere enn minstesatsene i EUs energiskattedirektiv fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober året før budsjettåret. Avgift på elektrisk kraft økes med om lag 4 mill. kroner påløpt og 3 mill. kroner bokført, grunnavgift på mineralolje mv. med om lag 0,1 mill. kroner og CO₂-avgift på naturgass med om lag 1 mill. kroner påløpt og bokført.

Kilde: Finansdepartementet.

Faktaark

Avgiftsforslag for mer miljøvennlig transport

Regjeringen foreslår flere endringer som forsterker klima- og miljøinnretningen av avgiftssystemet.

Flypassasjeravgift

Regjeringen foreslår å gi flypassasjeravgiften en miljøprofil ved å innføre en avstandsdifferensiering. Forslaget innebærer at innenriksflygninger og flyreiser til europeiske land får en lavere sats på 75 kroner per passasjer, mens flyreiser ut av Europa får en høyere sats på 200 kroner per passasjer. Omleggingen kan ha en miljøeffekt ved at den reduserer etterspørselen etter langdistansereiser.

Flyselskapene kan allerede ha solgt billetter for deler av neste år. Det tas derfor sikte på iverksettelse 1. april 2019.

Drosjer

Regjeringen foreslår å styrke insentivene til å velge drosjer med lave utslipp. Engangsavgiften for drosjer er i dag lavere enn for ordinære personbiler, blant annet fordi CO₂-komponenten er mindre progressiv. Det innebærer at det er svakere insentiver til å kjøpe miljøvennlige biler til drosjevirkosomhet enn ved kjøp av personbiler ellers. Avgiftssystemet bør premiere drosjer med lavere utslipp på samme måte som andre personbiler. I budsjettet for 2019 foreslår regjeringen at drosjer får de samme satsene i CO₂-komponenten i engangsavgiften som andre personbiler.

Motorsykler

Regjeringen foreslår å styrke insentivene til å velge motorsykler med lave utslipp. Engangsavgiften for motorsykler ble miljødifferensiert i 2017. Da ble stykkavgiften og motoreffekt-komponenten fjernet og det ble innført en CO₂-komponent. I budsjettet for 2019 foreslår regjeringen å fortsette omleggingen i miljøvennlig retning. Det legges økt vekt på CO₂-komponenten ved at innslagspunktene senkes og satsene økes. Satsene i slagvolumkomponenten reduseres slik at omleggingen blir provenynøytral.

Vrakpantavgift for lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogner

Regjeringen foreslår at det innføres vrakpantavgift for lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogner. I budsjettet for 2017 ble det vedtatt å innføre tilskudd til vraking av mopeder, motorsykler, lastebiler, bobiler, og campingvogner. De nye gruppene som mottar tilskudd ved vraking, bør også betale inn vrakpantavgift. I tråd med prinsippet for refunderbare avgifter vil dermed utbetalingen av pant være refusjon for avgift som er

innbetalt tidligere. Satsene for vrakpantavgiften for disse gruppene settes lik vrakpantsatsene. Satsen er 500 kroner for motorsykler og mopeder, 3 000 kroner for campingvogner og 5 000 kroner for lastebiler.

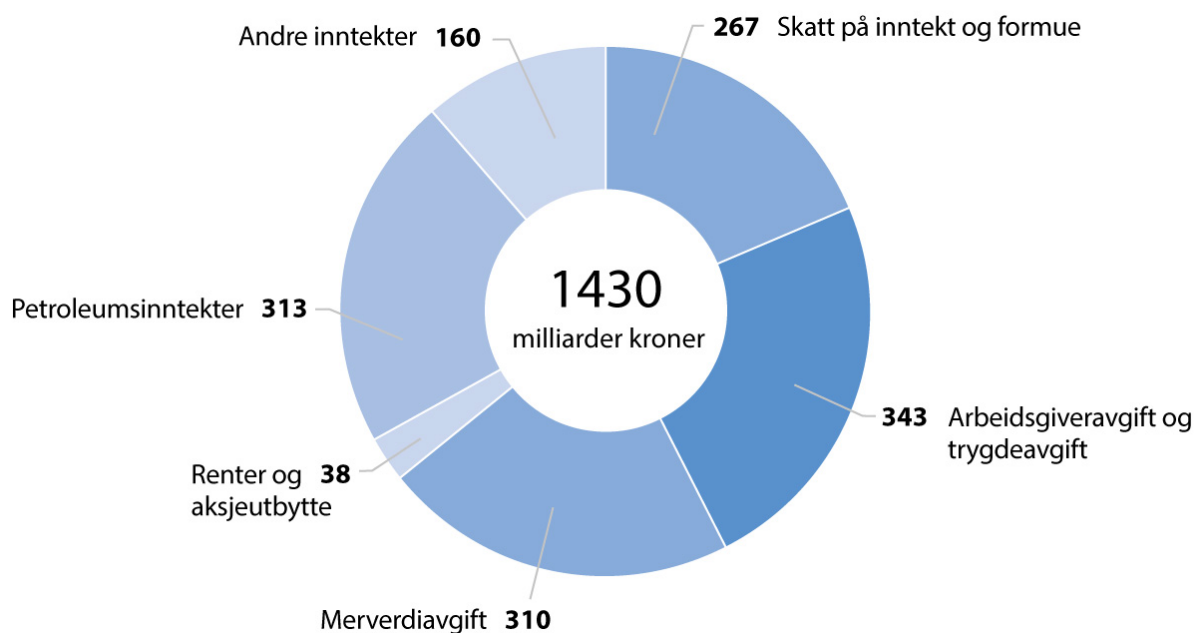
Faktaark

Statens inntekter og utgifter

I 2019 er statens samlede inntekter beregnet til 1 430 milliarder kroner, og samlede utgifter til 1 377 milliarder kroner. Lånetransaksjoner er ikke medregnet i tallene. Holdes også petroleumsvirksomheten utenom, er inntektene 1 118 milliarder kroner og utgiftene 1 350 milliarder kroner.

Statens samlede inntekter fra petroleumsvirksomheten er anslått til 313 milliarder kroner i 2019. Utgiftene til petroleumsvirksomheten er anslått til 27 milliarder kroner. Forskjellen mellom inntekter og utgifter gir en netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten på 286 milliarder kroner, som i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland. Utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten har statsbudsjettet et underskudd på 232 milliarder kroner. Dette oljekorrigerte underskuddet¹ dekkes ved en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond utland.

Figur 1. Inntektene på statsbudsjettet, utenom lånetransaksjoner. Milliarder kroner.

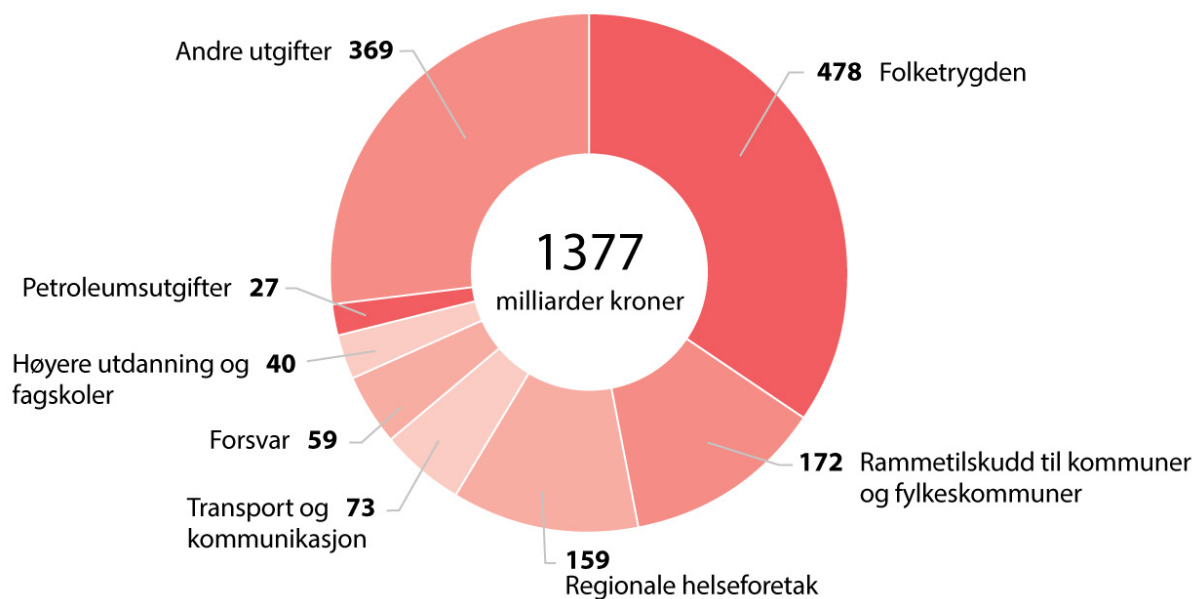

¹ Det *strukturelle*, oljekorrigerte underskuddet anslås til 231 mrd. kroner. I beregningen av det strukturelle underskuddet korrigeres det bl.a. for virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og ledighetstrygd.

De største inntektene er petroleumsinntekter, arbeidsgiver- og trygdeavgift, skatt på formue og inntekt og merverdiavgift. Disse inntektene utgjør til sammen 86 prosent av statsbudsjettets inntekter i 2019, jf. figur 1. Andre store inntekter er særavgifter knyttet til blant annet motorvogner, tobakk og alkohol, og renteinntekter og aksjeutbytte.

Utgiftene er fordelt på en rekke formål, og går til både drift, investeringer og overføringer. Figur 2 viser utvalgte store utgiftsområder.

Figur 2. Utgiftene på statsbudsjettet, utenom lånetransaksjoner. Milliarder kroner.

Blant de største utgiftsområdene er ytelser fra folketrygden, blant annet pensjoner, sykepenger, dagpenger, foreldrepenger og enkelte helsestønader, og rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner. Andre store utgiftsområder er overføringer til regionale helseforetak og utgifter innen samferdselssektoren, forsvarssektoren og utdanningssektoren.

Tabellen nedenfor viser en mer detaljert oversikt over inntektene og utgiftene i regjeringens budsjettforslag for 2019. Beløpene i tabellen inkluderer ikke lånetransaksjoner eller petroleumsvirksomheten. Det vises til Prop. 1 S (2018–2019) for en nærmere omtale av statens inntekter og utgifter.

Tabell. Statsbudsjettets inntekter og utgifter i 2019, utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten (milliarder kroner)

Statsbudsjettets inntekter (utenom petroleum)		1 117,6
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge		1 031,3
<i>Skatt på formue og inntekt</i>	267,4	
<i>Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift</i>	342,5	
<i>Merverdiavgift</i>	310,0	
<i>Avgifter på tobakk og alkohol</i>	20,8	
<i>Avgifter på motorvogner</i>	25,8	
<i>Elektrisitetsavgift</i>	11,0	
<i>Tollinntekter</i>	3,3	
<i>Andre avgifter</i>	50,5	
Renter og aksjeutbytte		38,0
Inntekter av statens forretningsdrift		3,0
Andre inntekter		45,3
Statsbudsjettets utgifter (utenom petroleum)		1 350,1
Sum folketrygden		478,3
<i>Alderspensjon</i>	232,1	
<i>Sykepenges</i>	42,0	
<i>Øvrige sosiale formål</i>	140,6	
<i>Helsetjenester</i>	31,8	
<i>Foreldrepenges</i>	20,4	
<i>Arbeidsliv</i>	11,3	
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner		171,6
Regionale helseforetak		159,2
Transport og kommunikasjon		72,6
Forsvar		59,0
Høyere utdanning og fagskoler		40,1
Offisiell utviklingshjelp ¹		36,2
Politi og påtalemyndighet		21,5
Barnetrygd og kontantstøtte		16,6
Jordbruksavtalen		15,9
Renter på statsgjeld		10,5
Andre utgifter		268,7
Oljekorrigert overskudd		-232,5

¹ Den ODA-godkjente offisielle utviklingshjelpen inkluderer i tillegg midler til Norfund (grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland), midler til Den asiatiske investeringsbanken for infrastruktur (AIIB), enkelte bistandsmidler under Kunnskapsdepartementet, samt Riksrevisjonens bistandsutgifter og utgifter til merverdiavgift til bistandsformål (som budsjetteres under Finansdepartementet).

Faktaark

Hovedtall for norsk økonomi og i statsbudsjettet

Tabell 1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før, der ikke annet er angitt

	Mrd. kroner ¹				
	2017	2017	2018	2019	2020
Privat konsum	1 471,8	2,2	2,6	2,9	2,9
Offentlig konsum	797,4	2,5	1,6	1,5	..
Bruttoinvesteringer i fast kapital	824,6	3,6	1,1	3,0	3,2
Herav: Oljeutvinning og rørtransport	150,9	-3,8	4,8	8,3	6,9
Bedrifter i Fastlands-Norge	295,8	9,3	6,0	5,3	3,3
Boliger	198,6	7,0	-10,1	-4,3	1,7
Offentlig forvaltning	175,1	3,6	3,6	1,2	..
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ²	2 938,6	3,3	1,9	2,3	2,3
Eksport	1 196,9	-0,2	1,7	2,2	5,5
Herav: Råolje og naturgass	459,5	1,5	-4,9	-1,3	8,4
Varer utenom olje og gass	381,3	1,7	4,6	5,6	5,4
Tjenester utenom olje, gass og utenriks sjøfart	231,6	-5,8	6,2	4,1	5,2
Import	1 092,7	1,6	4,7	3,0	3,1
Bruttonasjonalprodukt	3 304,4	2,0	1,7	2,3	3,3
Herav: Fastlands-Norge	2 798,1	2,0	2,3	2,7	2,8
Andre nøkkeltall:					
Sysselsetting, personer		1,1	1,6	1,3	0,9
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)		4,2	3,8	3,7	3,7
Arbeidsledighetsrate, registrert (nivå) ³		2,7	2,3	2,2	2,2
Årslønnsvekst		2,3	2,8	3 1/4	..
Konsumprisvekst (KPI)		1,8	2,5	1,5	1,7
Vekst i KPI-JAE		1,4	1,3	1,8	2,1
Råoljepris, kroner pr. fat (løpende priser)		445	578	583	562

Tremåneders pengemarkedsrente, pst. ⁴	0,9	1,1	1,4	1,8
Importveid kronekurs, årlig endring i pst. ⁵	-0,8	-0,2	-0,7	0,0

¹ Foreløpige nasjonalregnskapstall i løpende priser.

² Utenom lagerendring.

³ Målt i prosent av arbeidsstyrken i AKU.

⁴ Beregningsteknisk forutsetning basert på terminpriser i august.

⁵ Positivt tall angir svakere krone.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Bank, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Reuters og Finansdepartementet.

Tabell 2 Hovedtall i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond. Mrd. kroner

	2017	2018	2019
Totale inntekter	1 225,9	1 347,1	1 430,4
1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet.....	194,4	283,9	312,8
1.1 Skatter og avgifter.....	71,2	123,6	163,3
1.2 Andre petroleumsinntekter.....	123,2	160,3	149,5
2 Inntekter utenom petroleumsinntekter.....	1 031,5	1 063,1	1 117,6
2.1 Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	943,6	978,2	1 031,3
2.2 Andre inntekter	87,9	85,0	86,3
Totale utgifter.....	1 280,9	1 322,8	1 377,1
1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	26,6	25,0	27,0
2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet.....	1 254,3	1 297,8	1 350,1
Overskudd på statsbudsjettet før overføring til			
Statens pensjonsfond utland.....	-55,0	24,2	53,3
- Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten	167,8	258,9	285,8
= Oljekorrigert overskudd.....	-222,8	-234,7	-232,5
+ Overført fra Statens pensjonsfond utland	231,4	234,7	232,5
= Overskudd på statsbudsjettet	8,6	0,0	0,0
+ Netto avsatt i Statens pensjonsfond utland	-63,5	24,2	53,3
+ Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond ¹	203,6	213,4	225,7
= Samlet overskudd i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond ¹	148,6	237,6	279,0
Memo:			
Markedsverdien av Statens pensjonsfond utland ²	8 484	8 700	9 195
Markedsverdien av Statens pensjonsfond ²	8 724	8 953	9 462
Strukturelt, oljekorrigert underskudd, mrd. kroner.....	214,6	220,7	231,2
Prosent av fondskapitalen	2,9	2,6	2,7
Prosent av trend-BNP Fastlands-Norge	7,5	7,4	7,5
Budsjettimpuls, prosentenheter ^{3 4}	0,2	-0,1	0,0
Reell, underliggende utgiftsvekst, pst.	1,9	1,2	1,3

¹ Inneholder ikke kursgevinster eller –tap.

² Ved utgangen av året.

³ Positive tall indikerer at budsjettet virker ekspansivt. Indikatoren tar ikke hensyn til at ulike inntekts- og utgiftsposter kan ha ulik betydning for aktiviteten i økonomien.

⁴ Tallene i tabellen er avrundet med én desimal. Strukturelt underskudd i prosent av trend-BNP er i overkant av 7,4 pst. i 2018 og i underkant av 7,5 pst. i 2019, slik at impulsvirkingen til 2019 er målt til 0,0 prosentpoeng.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Utgitt av:
Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

<http://www.regjeringen.no/fin>
<http://www.statsbudsjettet.no>

Omslagsillustrasjon: Anagram Design AS
Foto: Getty Images

Trykk:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon - 10/2018

